

Số: /BC-SVHTTDL

Đồng Tháp, ngày tháng năm 2020

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện bảo tồn và phát triển nghề truyền thống, làng nghề truyền thống giai đoạn 2011 – 2020

Thực hiện chỉ đạo của Ủy ban nhân dân Tỉnh tại Công văn số 848/VPUBND-KT ngày 23 tháng 4 năm 2020 về việc báo cáo kết quả thực hiện phát triển ngành nghề nông thôn và bảo tồn, phát triển làng nghề.

Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch báo cáo như sau:

I. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI

Thực hiện Kế hoạch số 04/KH-UBND ngày 09 tháng 01 năm 2017 của Ủy ban nhân dân Tỉnh về bảo tồn và phát triển nghề, làng nghề truyền thống giai đoạn 2017 – 2020 trên địa bàn tỉnh, ngày 21 tháng 9 năm 2018, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành Kế hoạch số 117/KH-SVHTTDL triển khai thực hiện việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể nghề, làng nghề truyền thống gắn với phát triển du lịch giai đoạn 2018-2020, cụ thể tập trung vào 06 làng nghề truyền thống: Nghề đóng xuồng, ghe Long Hậu, huyện Lai Vung; nghề dệt chiếu Định An, Định Yên, huyện Lấp Vò; nghề dệt khăn choàng, huyện Hồng Ngự; làng nghề hoa, kiếng Sa Đéc; làng nghề làm bột Sa Đéc; Nghề đan mê bồ thành phố Cao Lãnh.

Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức tuyên truyền, giới thiệu, quảng bá nghề, làng nghề truyền thống, sản phẩm thủ công truyền thống gắn với tạo dựng hình ảnh của địa phương bằng nhiều hình thức phong phú, đa dạng đến du khách tại Bảo tàng tỉnh, các khu di tích lịch sử văn hóa và tại các sự kiện, lễ hội tiêu biểu trên địa bàn Tỉnh thông qua các hoạt động trình diễn, trưng bày, triển lãm hình ảnh, sản phẩm về nghề, làng nghề truyền thống nhằm nâng cao nhận thức, vai trò trách nhiệm của các ngành, các cấp và cộng đồng dân cư, đặc biệt là đối với học sinh, sinh viên về việc bảo tồn và phát huy giá trị của nghề, làng nghề truyền thống của địa phương, về bảo vệ môi trường trong sản xuất, kinh doanh từ nghề, làng nghề truyền thống, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hành sáng tạo các sản phẩm làng nghề góp phần thúc đẩy hoạt động phát triển du lịch.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác bảo tồn giá trị của nghề, làng nghề truyền thống

- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã thực hiện rà soát, thống kê di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn tỉnh, trong đó có di sản văn hóa phi vật thể thuộc loại hình nghề thủ công truyền thống.

- Tiếp tục lựa chọn di sản tiêu biểu xây dựng hồ sơ khoa học về di sản văn hóa phi vật thể đề nghị Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đưa vào danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

- Huyện Lấp Vò duy trì tổ chức tái hiện Chợ chiếu ma nhằm phục vụ khách tham quan du lịch, góp phần bảo tồn giá trị truyền thống của làng nghề dệt chiếu.

- Tiếp tục phối hợp tổ chức hiệu quả các lớp đào tạo nghề, kỹ năng thực hành nghề, công tác bảo vệ môi trường trong sản xuất kinh doanh... cho cộng đồng dân cư. Khuyến khích sáng tạo mẫu mã sản phẩm đa dạng, phong phú về kiểu dáng và màu sắc để tăng sản lượng tiêu thụ, tạo nguồn thu nhập ổn định cho người thực hành nghề. Từ đó mới có thể duy trì ổn định nghề và phát triển bền vững.

2. Công tác phát huy giá trị nghề, làng nghề truyền thống kết hợp với phát triển du lịch; Tuyên truyền, quảng bá giá trị văn hóa nghề, làng nghề truyền thống

- Tổ chức biểu diễn tuyên truyền lưu động tại các huyện, thị xã, thành phố về giá trị di sản văn hóa nói chung, về bảo tồn và phát huy giá trị di sản nghề, làng nghề truyền thống nói riêng. Công tác tuyên truyền thực hiện thiết thực và hiệu quả, kết hợp tuyên truyền bề nổi và bề sâu tạo ấn tượng sâu sắc. Lồng ghép nội dung tuyên truyền phổ biến về văn bản pháp luật lĩnh vực di sản văn hóa gắn với nhiệm vụ chính trị của địa phương thông qua hình thức tuyên truyền cổ động trực quan, ca múa nhạc, trò chơi hỏi đáp kiến thức về di sản của tỉnh nhà, trình diễn tiểu phẩm tại Trường Cao đẳng Cộng đồng Đồng Tháp, Trường Đại học Đồng Tháp, các điểm di tích và trong những dịp tổ chức lễ hội tiêu biểu. Kết hợp triển lãm hình ảnh về di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh, lễ hội của tỉnh nhà với những nội dung cụ thể như: Tuyên truyền các văn bản quy phạm pháp luật lĩnh vực di sản văn hóa, các văn bản chỉ đạo của Trung ương và của Tỉnh trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, nghề, làng nghề truyền thống của địa phương; Kêu gọi nguồn lực xã hội hóa, góp phần thực hiện hiệu quả công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa.

- Tổ chức tuyên truyền, trưng bày sản phẩm, triển lãm hình ảnh, trình diễn thực hành nghề, không gian làng nghề truyền thống phục vụ du khách tham quan trải nghiệm nhân dịp mừng Đảng - mừng Xuân; Tuần lễ Du lịch; Lễ giỗ cụ Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc; Lễ kỷ niệm ngày mất 02 vị anh hùng dân tộc Thiên hộ Võ Duy Dương và Đốc binh Nguyễn Tấn Kiêu, các hoạt động tại Bảo tàng Tỉnh, Khu di tích Nguyễn Sinh Sắc, Khu di tích Xẻo Quít, Khu di tích Gò Tháp và các lễ hội tiêu biểu ở địa phương.

- Thực hiện hiệu quả Kế hoạch liên tịch giữa Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Sở Giáo dục và Đào tạo và Đoàn TTNCS Hồ Chí Minh tỉnh Đồng Tháp tổ chức Chương trình “Một ngày trải nghiệm làm nghề truyền thống” gắn với chương trình “Giáo dục lịch sử truyền thống văn hóa địa phương ngoài nhà trường tại Bảo tàng, di tích” dành cho đoàn viên, thanh niên và học sinh trên địa bàn tỉnh (đã tổ chức tổng kết Kế hoạch liên tịch giai đoạn 2017-2019 và triển khai Kế hoạch giai đoạn 2019-2021).

- Phối hợp tổ chức các lớp đào tạo nguồn nhân lực về kỹ năng giao tiếp ứng xử, tiếp thị, quảng bá sản phẩm cho cộng đồng dân cư nghề và làng nghề tại các địa phương phục vụ khách du lịch.

- Phối hợp thực hiện khảo sát làng nghề truyền thống, định hướng thực hiện đầu tư cơ sở hạ tầng để kết nối phát triển du lịch nông nghiệp, đặc biệt du lịch làng nghề. Đã xây dựng chương trình du lịch đặc thù hấp dẫn cho các đơn vị lữ hành như: Chương trình du lịch “Trải nghiệm một ngày làm nông dân”, “Mỗi ngày một nghề”, kết nối tour Vườn quýt hồng Lai Vung, Làng nghề hoa kiểng Sa Đéc, Khu ẩm thực làng bột Sa Đéc, trải nghiệm không gian Chợ chiếu Định Yên (*Chợ ma*)... tạo thành chuỗi liên kết các điểm đến tham quan, du lịch, trải nghiệm, dịch vụ vui chơi giải trí, ẩm thực. Đặc biệt, làng nghề trồng hoa kiểng Sa Đéc đã được định hướng phát triển thành “Thành phố hoa của Khu vực Nam bộ” với những khu vườn kiêu mẫu nổi tiếng trong và ngoài nước. Làng hoa Sa Đéc có các điểm tham quan du lịch cộng đồng như: Vườn hoa kiểng Hai Cao, Điểm du lịch – khu vui chơi giải trí miệt vườn Happy land Hùng Thy, Điểm tham quan Đài ngắm hoa – vườn hoa kiểng Ngọc Lan, Điểm tham quan cánh đồng hoa hồng; Homestay Ngôi nhà Hoa Ếch, Homestay Ngôi nhà Tre – Phong Levent; khu du lịch hoa kiểng, Trung tâm sản xuất hoa kiểng ứng dụng công nghệ cao;... là các điểm đến hấp dẫn, thu hút đông đảo du khách khắp mọi miền đất nước và bạn bè quốc tế đến tham quan và thưởng ngoạn; ngoài việc được tận hưởng cái đẹp bên ngoài, du khách còn được nghe các nghệ nhân, tình nguyện viên giới thiệu đặc điểm, xuất xứ, ý nghĩa và giá trị tinh thần lẫn kinh tế của từng loại hoa kiểng, ngắm nhìn các tiểu cảnh phong phú và hấp dẫn trên đường hoa Sa Nhiên – Cai Dao. Làng nghề làm bột Tân Phú Đông cũng là điểm tham quan mới thu hút nhiều du khách đến tham quan, trải nghiệm, thưởng thức nhiều loại bánh dân gian được chế biến từ bột Sa Đéc.

- Phối hợp tổ chức cuộc thi thiết kế sản phẩm quà lưu niệm, quà tặng du lịch từ nghề truyền thống, cuộc thi ẩm thực đất sen hồng (*trong đó, khuyến khích sản phẩm đặc trưng của tỉnh, sản phẩm từ bột Sa Đéc...*); cuộc thi “Người đẹp đất Sen hồng” tỉnh Đồng Tháp năm 2018.

- Phối hợp tổ chức các lớp tập huấn kiến thức về kỹ năng giao tiếp ứng xử cho người dân các làng nghề thủ công truyền thống; tổ chức Lớp tập huấn kiến thức bảo vệ môi trường trong hoạt động du lịch (*trong đó, có các hộ du lịch cộng đồng, các hộ làm nghề thủ công truyền thống*).

- Hỗ trợ các làng nghề đưa sản phẩm vào các quầy bán hàng lưu niệm, đặc sản địa phương tại các khu, điểm du lịch trọng điểm của tỉnh và các cửa hàng đặc sản Đồng Tháp. Đồng thời, hỗ trợ các làng nghề thủ công truyền thống quảng bá, giới thiệu các sản phẩm đặc trưng, sản phẩm thủ công truyền thống tại các hội chợ, lồng ghép vào các chương trình quảng bá xúc tiến du lịch của Tỉnh nhân các sự kiện trong và ngoài tỉnh tổ chức (*tại Hà Nội, TPHCM, TP Cần Thơ, Bạc Liêu, Cà Mau, Sóc Trăng, Trà Vinh...*)

3. Đánh giá chung

Được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của chính quyền các cấp, sự phối hợp đồng bộ, nhịp nhàng giữa các ban ngành, đoàn thể. Hoạt động sản xuất nghề, làng nghề truyền thống được khuyến khích phát triển mạnh mẽ, gắn kết với phát triển các sản phẩm du lịch.

Công tác tuyên truyền, vận động, giới thiệu, quảng bá bằng nhiều hình thức phong phú và đa dạng, tạo sự chuyển biến tích cực về mặt nhận thức trong cộng đồng dân cư đối với nghề, làng nghề truyền thống cũng như chung tay bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa của tỉnh nhà.

Các sản phẩm từ nghề, làng nghề truyền thống được nâng dần giá trị, tạo được nét riêng có, định vị sản phẩm đặc trưng của từng địa phương, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế xã hội của tỉnh nhà.

III. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ GIAI ĐOẠN 2021 – 2025 VÀ ĐỊNH HƯỚNG ĐẾN 2030

- Tiếp tục thực hiện Kế hoạch số 04/KH-UBND ngày 09 tháng 01 năm 2017 của Ủy ban nhân dân Tỉnh và Kế hoạch số 117/KH-SVHTTDL ngày 21 tháng 9 năm 2018 của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch về bảo tồn và phát triển nghề, làng nghề truyền thống giai đoạn 2017 – 2020 trên địa bàn tỉnh;

- Triển khai Kế hoạch phối hợp Sở Giáo dục và Đào tạo, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh Đồng Tháp tổ chức Chương trình “Một ngày trải nghiệm làm nghề truyền thống” gắn với chương trình “Giáo dục lịch sử truyền thống văn hóa địa phương ngoài nhà trường tại Bảo tàng Tỉnh, di tích”.

- Tiếp tục tổ chức trưng bày sản phẩm, triển lãm hình ảnh, trình diễn thực hành nghề, không gian làng nghề truyền thống phục vụ du khách tham quan, trải nghiệm tại các khu điểm du lịch như: Khu di tích Xẻo Quít; Khu du lịch sinh thái Gáo Giồng; Khu du lịch Văn hóa Phương Nam; Lễ giỗ cụ Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc; Lễ kỷ niệm ngày mất 02 vị anh hùng dân tộc Thiên hộ Võ Duy Dương và Đốc binh Nguyễn Tấn Kiêu; các sự kiện Ngày hội Du lịch Đồng Tháp hàng năm và các lễ hội tiêu biểu ở địa phương.

- Tiếp tục biểu diễn tuyên truyền lưu động tại các huyện, thị xã, thành phố về giá trị di sản văn hóa phi vật thể nói chung, về bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa nghề, làng nghề truyền thống nói riêng.

- Tổ chức các cuộc thi thiết kế, chế tác sản phẩm quà lưu niệm, quà tặng du lịch từ nghề truyền thống (*sản phẩm từ nghề đan dệt chiếu, nghề trồng hoa kiểng, nghề đóng xuồng ghe, nghề làm bột, nghề dệt choàng...*).

- Tăng cường công tác tuyên truyền sâu rộng trong cộng đồng dân cư, nghệ nhân thực hành nghề, làng nghề về bảo vệ môi trường, xử lý ô nhiễm môi trường trong quá trình sản xuất.

- Phối hợp quy hoạch và kêu gọi đầu tư xây dựng khu trung tâm trưng bày, giới thiệu, bán sản phẩm nghề thủ công truyền thống, sản phẩm lưu niệm, quà tặng

được chế tác từ sản phẩm nghề thủ công truyền thống, sản phẩm, đặc sản của địa phương, của tỉnh Đồng Tháp kết hợp mô hình trưng bày dụng cụ và trình diễn nghề phục vụ nhu cầu mua sắm của du khách. Đồng thời, tạo lập thêm các điểm đến vệ tinh, tạo thành chuỗi liên kết các điểm đến tham quan, du lịch, trải nghiệm, dịch vụ vui chơi giải trí, ẩm thực.

- Phối hợp tổ chức tập huấn, đào tạo nguồn nhân lực thực hiện công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể và kỹ năng đón tiếp phục vụ khách du lịch nói chung, về nghề, làng nghề truyền thống nói riêng.

- Tiếp tục hỗ trợ các làng nghề thủ công truyền thống quảng bá, giới thiệu các sản phẩm tại các sự kiện trong và ngoài tỉnh, lồng ghép vào các chương trình quảng bá xúc tiến du lịch của Tỉnh.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện bảo tồn và phát triển nghề truyền thống, làng nghề truyền thống của Sở văn hóa, Thể thao và Du lịch./.

Nơi nhận:

- TT. Tỉnh ủy;
- TT. HĐND Tỉnh;
- UBND Tỉnh;
- Ban VHXH – HĐND Tỉnh;
- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy;
- Phòng THVX – VP. UBND Tỉnh;
- Sở NN&PTNT;
- Lãnh đạo Sở;
- Lưu: VT, QLVH (HH). 10b.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Ngô Quang Tuyên